

GAZETA KRAKOWSKA

N^{ro}. 81.

WE SRZODĘ DNIA 12. PAŹDZIERNIKA 1796.

Z Krakowa d. 7. Października.

Z prawdziwej miłości ludzkości, żebrała J.W. Baronowa de Margelik małą summkę 80 ryńskich i 51 graycarow w mie-

ście Krakowie, na wsparcie podupadłych poddanych Nowego miasta, przez zarząd na bydło, i tę postąpiła do Kreysamtu Kieleckiego, aby ją w proporcji ubóstwa, pomiędzy tych biednych włóścian podzielił.

R O Z P O R Z A D Z E N I E

Ces. Król. Mości pełnomocney Zachodnio - Gallicyyskiej nadwornej Kommissyi.

Urządzenie dotyczące się powiększenia dochodów Funduszu Policyi.

Ponieważ Jego Ces. K. Mość w Celu zaprowadzenia funduszu Policyi nayłaskawiej zezwolił raczył, ażeby od szynkarzy trunkow wszelkiego gatunku, od domow gościnnych i zaiezdnych, od kaffenhausow, od trzymających bilary, kregielnie, i muzykalnie, od garkuchni, od wszystkich publicznych zabaw, od żydowskich wesel i tym podobnych wyznaczony podatek co rocznie do funduszu Policyi był płacony: Przeto wszystkim tym partyom, które takowy sposób życia prowadzą, lub na przyszłość prowadzić zamyslaia na ten koniec powszechne wydaie się obwieszczenie, ażeby każda z rzeczonych party do 20go Października roku bieżącego w J. C. K. Mości Policyyney-Dyrekcyi-Kancellaryi na Floryanskiej ulicy pod Nrem. 519 zameldowała się na piśmie, z dołożeniem Miasta lub Przedmieścia, ulicy, właściciela i Numeru domu: i iakie ma do tego prawo lub pozwolenie, iako też swoje obywatelstwo okazała, tudzież wyszynkowane gatunki trunkow &c. lub to, co z wyżej wzmiankowanych sposobow do życia wynika, z wszelką dokładnością podała; ato dla tego, ażeby od takowey partyi pewne dochody do funduszu Policyi mogły bydź wyciągnione, z wyciągnionych zaś drukowany kwit wygotowany i dalsze pozwolenie teyże partyi wydane.

Wszyscy ci, którzy się w przeciagu wyżej wyznaczonego czasu, w J. C. K. M. Policyyney Dyrekcyi nie zamelduią, albo iakikolwiek swoy zarobek zataia, będą, oprócz opłacenia nalezytości do kassy Policyyney, nadto ieszcze proporcjonalney przez Policya na siebie włożoney karze pieniężney podlegać.

W Krakowie dnia 16. Września 1796. Roku.

Jan Wacław, Baron de Margelik,
J. C. K. Apostolski Mosci
pełnomocny Kommissarz.

Augustin Reichmann von Hoehkirchen.
Hhhh

Z Wiednia d. 5. Października.

W Poniedziałek d. 3 t. m. wyszedł tu 25 nadzwyczajny dodatek do Nru: 79 Wiedenskiej Gazety.

Ostatnie rapporta feldzeigmeistra hrabiego Latour zachodziły aż do d. 22 września. — W nocy z 23 na 24 atakowała przednia jego straż pod jenerałem Baillet w Günzburgu nieprzyjaciela, i wyparła go z tego miasta, co ułatwiło na d. 24 marsz całemu korpusowi feldzeigmeistra Latour do Burgau. F. M. L. hrabia Mercandin pomaszerował tego samego dnia do Grumbach; jenerał Baillet opanował miasteczko Laubheim nad Donauem, i złączył się tam z jenerałem hrabią Nauendorf, który stał w Langenau. — Dnia 26 pomaszerował F. Z. M. Latour z całem korpusem do Weissenhorn; F. M. L. Mercandin poszedł do Babenhausen, a jenerał Baillet ku Ulm; jenerał Nauendorf poszedł także z wzgórków Elchinger naprzód, i nieprzyjacieli był tym sposobem ze wszystkich stron atakowanym. Z prawego brzegu Donau cofnął się zupełnie za most; zatoczył nietylko na most armaty, ale i na wały miasta, z których rżęsiły ogień sypan. jenerał Baillet, kazał zaraz haubice przyprowadzić, które tak skutecznie przeciwko miastu grały, iż w pobliżności wałów wnet domy zapaliły. — Tę samą noc z 26 na 27 opuścił nieprzyjacieli Ulm: niespracowany jenerał Baillet wszedł tam zaraz rano, kazawszy wprzód zawarte bramy, które mu po odejściu nieprzyjaciela nie były zaraz od magistratu otwarte, wystrzelać. Zastał tam znaczne zapasy, między innemi 3000 miar owsa i 25 pontonów, które jenerał Baillet zaraz zabrał. Innych zapasów przysłał F. Z. L. osobny registr. — Jenerał Baillet posunął się potem aż do Ketlingen i do Delmestingen, i byłby dalej poszedł, tylko że nieprzyjacieli popalił wszystkie mosty na Iller rzece. Sam F. Z. M. Latour posunął się z całem korpusem d. 27 do Illerdissen, a lewe skrzydło czyli korpus kondeusza zaszło jeszcze d. 26 aż do Jedesheim. — Nieprzyjacieli zdaie się w każdym momencie marsz swego cofania odmie-

niać; gdyż raz na prawem brzegu, drugi raz na lewem Donau z swemi dywizjami się kręci; lecz wszędzie gdzie tylko odchodzi idąc w górę Donau mosty pali. — F. Z. M. Latour idzie tym czasem w te tropy za nieprzyjacieli; jeszcze d. 28 chciał do Laubheim poyść, a F. M. L. Mercandin do Ochsenhausen posłać. Zamiarem jego jest, uprzedzić nieprzyjacieli i przeciąć mu drogę do Stockach, przyprzyć go ile możliwości do Renu i nieść mu do Kinzinger doliny i do Kehl doysć.

Arcey Xże Karol donosi pod d. 25 września z Wisbaden, iż gdy się to nad Donauem działo, uderzył F. M. L. Petrasch na Tet de Pont i na twierdzę Kehl. Korpus, które miało ten atak z 17 na 18 wykonać, było jeszcze na d. 16 na kilku set. wozach do Bischofsheim zawieszone, i składało się z 6 batalionów, 3 kompanij Serwicyzków i 4 szwadronów jazdy. Przeznaczono do ataku 3 bataliony i 2 szwadrony jazdy, przeszły Kinzige pod Willstädt a Schutterę pod Eckartsweyher, i miały od Mahlen i Sundheim, między Rensem i Schutter szanice Kehl szturmować. Reszta wojsk została na fałszywy atak na prawy brzeg Kinzigi zaprowadzone; poszły drogą od Auenheim i wyspały kilka baterij dla ściągnięcia uwagi nieprzyjaciela. — O godzinie 4 zrana uderzyło 1600 ludzi od Arcey Xcia Ferdynanda na idącą z Mahlen grobel i na brzeg Renu, wzięły z tyłu nieprzyjacielskie szanice przedmieścia Kehl-dorf, opanowały osobno oszańcowane Altstadt i przecięły garnizonowi retyradę, gdy tym czasem dwie dywizye od Sundheim wies Kehl z czoła atakowały. Nieprzyjacieli uciekał w największym pomieszeniu przez most Reński i zwycięstwo było już zadecydowane. Lecz iak na nieść częście podpułkownik Oczkay od A. X. Ferdynanda został od nieprzyjaciela poymanym, a maior Dallofs zabitym; bataliony, które się przez ten śmiały atak tyle dytyngowały, zostały więc bez wodza i zaniedbały obrony mostu i rozebrania go od prawego brzegu Renu. Nieprzyjacieli ściągawszy z Strasburskich obywateli posilkki do siebie, przeszedł pod zastoną swę-

artylleryi z batteryj lewego brzegu nazad przez most, złączył się z poukrywanemi resztkami w domach na przedmieściu żołnierzy, napadł na rozrzucone po mieście bataliony A. X. Ferdynanda, i nim te można było uszykować, wydał im tak odważnie zdobyte miasto. — F. M. L. Petrasch usiłował prawda wyprzyć z dywizyanti Manfredyniego, naddciągającego z Altsadt i Kehldorf nieprzyjaciela; ale pomyślny moment już był upłynął, jego wojska były zastępe i widział się być przymuszonym do wrocenia się do przeszłego swego stanowiska pod Bischofsheim. Strata nasza wynosi w tej okazyi 4 do 500 ludzi w zabitych i rannych; ale nieprzyjaciel utracił do 2000 ludzi, w samych poymanych zabraliśmy 3 pułkowników, i podpułkownika, 6 kapitanów, 14 poruczników i około 800 żołnierzy. — Chociaż się to przedsięwzięcie nieudało, przyniosło jednak tę celniejszą korzyść, iż rozpuściło w tyle nieprzyjacielskiego generała Moreau strach i zamieszanie i dało mu do żywego uczuć niebezpieczeństwo zachwjaney komunikacyi. — Rozestane w różne strony od F. M. L. Petrasch oddziały, odniosły oprócz tego inne rozmaite korzyści. Rotmistrz Walmoden od Weczaya husarow zdobył w Stuttgardt cały nieprzyjacielski szpital z 500 chorych; adiutant generała Moreau, i wiele innych oficerow z wozami i końmi i skład trzewikow wpadły w jego ręce. Rotmistrz Wolfart zniósł w okolicach Appenweyher 3 transporta od 60 koni i z ich eskortą. Uzbrowieni chłopci, którzy wawozow pilnują, zdobyli w dolinie Kitzingen 16 armat. — F. M. L. Petrasch zostawił znaczny oddział wojska do pilnowania twierdzy Kehl, osadził Freystadt i wawoz Kniebis w gorach, a z resztą wojska, mając komunikacyą z generałem Nauendorf, będzie się podług obrotow nieprzyjaciela, obracał, który przy poczynionych wszystkich dyspozycyach, niewiele zapewne będzie miał z posiadania Kehl pociechy.

Arcy Xżę Jmć niewątpi, iż po zaszkłych dotąd wszędzie szczęśliwych obrotach, będzie zapewne niezadługo w stanie dać o zupełnym oswobodzeniu prawego

brzegu Renu od nieprzyjaciela, pożądaną wiadomość. — Na niższym Renie zostawił Arcy Xżę Jmć z znacznym korpusem między Laną i Sieg F. M. L. Werneck, aby te okolice od powrotnych napadow nieprzyjaciela zasłonił, a z resztą armii zbliżył się sam do Mena, aby się mógł podług okoliczności w tę, lub w ową stronę obroci.

Z Koblentz d. 26. Września.

Przeszłej nocy około 11 godziny przywieziono tu ciało generała Marceau, który był przy Altenkirchen ranny i tam na swoje rany umarł. Leżał w piękney tronie, którą mu jeneralność nieprzyjacielska kazała zrobić. Dzisiaj rano był ze wszystkimi honorami wojskowemi pochowany. — Dywizya generała Poncet pomaszrowała tedy do Hundsrüku; domyslała się iż tam do krwawey rozprawy przyjdzie, ponieważ Arcy Xżę Karol ruszył dziś z znacznym korpusem z Thal do Moguncyi.

Z Kolonii d. 16 Września.

Dzisiaj widać wielkie poruszenie na prawem brzegu Renu. Dywizya generała Macdonald od północney armii złączyła się wczoraj z korpusem nad Sieg, a dzisiaj idzie znowu jedna dywizya przez Bonn i Koblentz za Ren. Przedwczorem przyprowadzono tu kilka set Cefarskich brańców, których w potyczce nad Sieg d. 22, gdzie Francuzi Austryakow odparli poymano.

Z Bonn d. 25. Września.

Dywizya generała Poncet wyruszyła ztad; dywizya generała Bernadotte zastąpiła, z ktorey już tu 5 kompanii weszło. — Przedwczorem pokazały się na przeciwko tego miasta Cefarskie ufany i kilku ludzi od woluntaryuszow Odonella. Przedwczorem uderzyli Austryacy na szanie pod Neuwied, ale zostali nazad odparci.

Z Elberfeld d. 26. Września.

W Francuzkim wojsku jest wszystko w poruszeniu. W Düsseldorf, stanęło d. 23 - 15,000 wojska, które zaraz na drugi

dzień do zasilenia głównej armii ruszyło: tego samego dnia stała jeszcze armia w okolicach Eforz aż do Rath. W Kolonii robią od bramy Beyer most na Renie, a pod Pforz kończą już inny most na Renie. W Kolonii odebrali wszyscy komisarze wojskowi rozkaz, żeby się do Aachen dla złożenia rachunków udali.

Z Frankfurtu d. 24 Września.

Arcy Xę Karol idzie tu znowu z jedną częścią wojska w tę stronę nazad; na niższym Renie zostawił generała Werneck w 40,000 w Ukerrath. Arcy Xę Jmć spodziewany już dziś w Rüßelsheim. Mostowy szaniec przy Neuwied, nie jest tak łatwy do wzięcia. Nie masz podobieństwa żeby chciano nazad fortecę Königstein restaurować. — Miasto Mannheim było niedawno atakiem lekkiego jednego korpusu Francuzkiego bardzo zatruźne, i zamknięto nawet bramy. — Przy tutejszym mieście stoi wiele pontonów, a na Menie widać, iż wielkie zapasy mąki do Moguncy przychodzą.

Po rozprawie pod Altenkirchen d. 20 zaszły, cofnęli się Francuzi za Sieg, a poczęli na Bonn i Neuwied i za Ren, lub ku Düsseldorf. Od tego czasu jest też już spokojnie, i Celsarscy nie chcą się mieć nad Sieg tylko obronnie. — Austriacy chcieli tentować przejść pod Bonn za Ren, kazano już 100 pontonów przywieść; ale podobno do tego nieprzydzie. Arcy Xę Jmć ma iść wkrótce do armii wyższego Renu. Najpierw uda się na kilka dni do Moguncy, a potem pojdzie iak mówią do Włoch, obić na miejscu generała Wurmsera komendę nad Włoską armią, która ma być spieszno zmocniona. W tych okolicach oczekują tu 6000 posiłków Celsarskiego wojska. — W Moguncy odkryto porozumienie tamtejszych klubistów z Francuzami. W przejętej korespondencji mieli im podawać sposoby, iakby przytak małym garnizonem mogli Moguncyą podejść; iakoż byli się już Francuzi aż o ćwierć mili zbliżyli, kiedy szczęściem odkryto ten zamach. Piąciu pierwszych heresztów odkryto już i

za aresztowano. — Pod Sinlingen, poniżej Höchst, rozbili Celsarscy most statkowy.

Od Menu d. 29. Września.

Austriacy nie poydą za Sieg, tylko tam generał Werneck z znacznym korpusem zostanie i będzie się obronnie miał. W Valendar budują spieszno 6 armatnych szalup, które mają być przeciw mostowemu szaniecowi przy Neuwied użyte. — Uzbrojeni chłopci dowiedziawszy się iż Francuzi 3 ich kolegów roztrzęsali, złapawszy 3 Francuzów w Spelsart obiesili ich na drzewie i mundury ich spalili pod niemi. — Armia generała Moreau cofa się, iak teraz pewnie wiemy we 3 kolonnach i w dobrym porządku jedna ciągnie ku Hünegen druga na Freyburg do Breisach, a trzecia na dolinę Kinzing i Offenbourg do Kehl. Mowią także iż znaczny korpus Francuzów ku jeziorowi Konstanzkiemu pomaszerowało. Przy Donauwert potopili i popalili Francuzi wiele statków na Donau i mosty po zruwali. Prochowy magazyn, który Francuzi musieli w Elßlingen zostawić, i Austriacy go do Heilbronn przewieźli, składa się z 3000 barytek prochu. — Podług listów z Kempten, została jedna kolonna generała Fröhlich, która była aż do Weisbach o 4 mile od Kempten zabrana, od Francuzów nazad odparta. — W całej Szwabii południowej zarekwierowali Francuzi wszystkie frukta, i kazali ich do Buchorn i Mörsburg na jeziorze Bodeńskim zawiść.

Z Wetzlar d. 23. Września.

Dla nieszczęścia, które Celsarską armią we Włoszech potkało, domyślają się iż od armii Arcy Xcia Karola pojdzie coś wojska do Włoch, albo przynajmniej przeznaczone dla niego posiłki, tam obroczone będą. Gdy w tym przypadku niemożne byłoby daleko odporna i zaczepna linia rozciągnięta, zostanie podobno armia Arcy Xcia Karola w swych zwycięstwach wstrzymana. Fortyfikacye Würzburga sporządzają spieszno. W przypadku cofania się ma tam także obserwacyjna armia stać.

G A Z E T Y K R A K O W S K I E Y

WE SRZODĘ DNIA 11. PAŹDZIERNIKA 1796.

Z Paryża d. 22. Września.

Minister morski donosi znowu o niektórych przyzach: między innemi przypro-
wadziła Francuzka Feluka Neapolitańska
brygantynę ładowną sukmem, materjami,
stalowem towarem &c. do portu Trypols-
kiego. — Podług wiadomości z St. Domin-
go, zabrał płynący z jedną dywizją do
przyładku Francuzkiego obywatel Barney,
który tam, tak iak i inne przed nim wyszłe
dywizye po 33 dniowej podróży, szczęśli-
wie stanął, 3 okręty w drodze, i Portugal-
ski, a 2 Angielskie, które tam także z ży-
wnością dla woysk płynęły. Dla śpiesz-
niejszey żeglugi, po zdeymował z nich łą-
dunek i one popalił. 55,000 liwrow, które
na jednym okręcie znalazł, złożył za
swoim przybyciem w narodowej kassie. —
Fregata Medusa, która należy do stojacey
pod St. Domingo dywizyi obywatela Tho-
mas, zabrała podczas swego krążenia 5
Angielskich transportowych okrętów, które
wieźły woyska z Martyniki do S. Mi-
kołaja de Mole. — Mamy tu także wiado-
mość, iż republikanie czarni dobyli w St.
Domingo z bagnetem w ręku posterunki
S. Marka, odebrali Bombarde, zabili 400
Anglików i emigrantów, a 100 w niewolę
zabrali. — Dnia 3 byli sprzysiężeni na oboz
pod Grenelle od woyskowej komisji są-
dzeni. Ich urzędowni obrońcy mówili
często z bezwstydną śmiałością za niemi;

a nawet i oni okazali się za nadto zuchwa-
mi, osobliwiey Cailleux i Lay. Dekret
na 52 wypadł następujący: "Gdy się ias-
no pokazuje iż z 10 na 11 słyszano w obo-
zie pod Grenelle buntowniczy krzyk, że
się tam kupa zbroynych ludzi udała, w
celu wyrznięcia woysk, dyrektoryatu i
ciała prawodawczego, dla przywrocenia
konstytucyi 1793, i gdy kikunastu bunto-
wników złapano na placu bitwy; więc ska-
zuje trybunał na śmierć: Lay, Jacob, Vau-
thier, Cailleux, Monard, Clandel, Molet,
Delabarre, Monjustin, Jamin, Hiver, Ga-
telot i Champeaux, którzy byli przekona-
ni, iż byli na czele tego sproszonego spisku,
i odsyła tych spiskowych do jenerała kom-
menderującego, który ma wyznaczyć
miejsce ich exekucyi &c." 10 Innych
skazano na wyprowadzenie, a 10 na wię-
zienie, resztę 19 uwolniono. Wyznaczo-
na do rewizyi tego dekretu rada woysko-
wa, potwierdziła go, i skazani na śmierć
zostali przedwczorem na polu marsowym
rozstrzelani. Znany Cormartin został od
kryminalnego sadu w Constances uwolnio-
ny. — Z Nant donoszą, iż wodza szuanów
Scepeaux i innych jego kolegów przepro-
wadzono ztamtąd do Painboeuf: domyslaia
się iż zostaną wyprowadzeni.

Z Bawaryi d. 20. Września.

Stosownie do zawartego d. 7. t. m.
między Francją i Bawaryą przez jenerała

Moreau i Bawarskich deputowanych w Pfaffenhofen w 17 artykułach zawieszenia broni, zapłaci elektor Bawarski w przeciągu 4 miesięcy 10 mill: liwrow Francyi, i dostawi oprócz tego: 2300 koni, 100,000 par trzewików, 10,000 par butów, 20,000 centnarow zboża, 200,000 centnarow siana, 10,000 worow owsa, 60,000 łokci zielonego i niebieskiego sukna i 20 obrazów z galerii Dörseldorfskich i Münchenskich. Ostatnie miasto i inne Bawarskie rezydencyonalne miejsca, będą ile możności podczas przechodu, które jest Francuzom przez Bawaryą pozwolone, oszczędzane. W przypadku gdyby się armia Francuzka dla działań wojennych całkiem z Bawaryi oddaliła, tedy część liwerantów w naturaliach, będzie gotowemi pieniędzmi zapłacona. Elektor Bawarski odciągnie natychmiast swoy kontyniens od koaliccyney armii i wyśle do Paryża swego pełnomocnika dla zawarcia osobnego pokoju. W tym zawieszeniu broni, są Xięstwa Bawaryi i Neuburg, wyższy i Reński Pfaltz, Xztiwo Berg na prawem brzegu Renu, biskupstwa Palsau, Freysingen, Ratyboński, wyjąwszy miasto, probostwo Berchtolsghaden, hrabstwo Ortenburg i opactwa wyższego i niższego Münster i S. Emmeran, zajęte. Bawarscy deputowani, którzy to zawieszenie broni zawierali, byli od stanów wyższej i niższej Bawaryi: hrabia Arco i baronowie Leyden i Reibelt; od Xztwa Neuburg: hrabia Ares, hrabia Seinsheim i P. Reindel, a inni deputowani kanclerz Ez i hrabia Turn Taxis.

Z Londynu d. 20. Września.

Ostatnią pocztą z Corunna odebrał Hiszpański poseł od swego dworu rozkaz, aby z całą swoją świtą opuścił Anglię. W przyszłym tygodniu odjedzie jego swita; ale sam margrabia de las Casas niemoże jeszcze dla słabości swego zdrowia wyjechać, zostanie się w Bath. Lord Bute nie ma jeszcze żadnego rozkazu do opuszczenia Madrytu. — Jeszcze ostatniego piątku oczekiwano w domu tutejszego Duńskiego posła hrabiego Wedel kuryera, który miał przywieść paszport dla Angielsk: posła do

Paryża; ale dotąd ani kuryera ani paszportu niewidać. Całey publiczności jest uwaga na to obrocona, ponieważ od tego zawisł los wojny lub pokoju. — Ostatni pocztowy okret przywiózł z Lizbony wiadomość, iż włożony na Angielskie okrety areszt w Hiszpanii, wielką trwogę w Portugalii wznicił. Dwór Lizboński zdaie się bydź dosyć skłonnym do odwołania nieprzyjacielskich kroków opłacić się Francyi. — Tutejszey bank zaczął znówu wexle i większe summy wypłacać, i z tey przyczyny poszły papiery w górę. — Krolewstwo Jmć powróciło w sobotę z Weymut do Windsor — Angielski wojenny okret Scipio, zabrał z fregatami la Pique i Promise 10 Hollenderskich kupieckich okrętów pod Surinam i do Martyniki ich zaprowadził. — Hollenderskie okrety Seeland o 64 armatach, Brake o 54, Thalie o 36 Mirmin o 26 Pyl o 16 i de Brak o 16, które w Plimut stały, weszły w aktualną służbę przy flocie Angielskiej.

Ostatnia dworska gazeta donosi ośmiu zdobyczech Anglikow na morzu. Oprócz Francuzkiey fregaty l'Andromache, która iak wiadomo została na piasek wpędzona i spalona, spalono jeszcze na ułściu Garonny 6 Francuzkich okrętów, a 3 wzięto. Trzy inne fregaty, które z Andromache krążyły, uciekły. Przyprawdzono także do portow Angielskich 5 kaperskich okrętów. — Irlandzkie porę i nadmorskie fortece, fortyfikują jeszcze wciąż. Aresztowano znówu roznych szpiegow. — Eskadra admirała Macbride która około Hollenderskich brzegow krążyła powróciła nazad do Jamut. — Urodzay żyta jest tego roku nadzwyczaj wielki w Anglii. — Do Batawii przybyła Hollenderska fregata, która tam przywiozła depesze i traktat między Hollandyą i Francyą. — Izład idzie jeden okret do Antwerpji, czego jeszcze od zamknięcia Szeldy niebyło. — Nasze regularne siły lądowe w zachodnich Indyach wynoszą 21,000 ludzi, a morskie 19 liniowych okrętów i 36 fregat. — Papiery stoją dziś 57 1/2 procentow.

Z Konstantynopola d. 30 Sierpnia.

Tryumf nieprzyjaciół będącego dotąd ministra zagranicznych interesów, nazwiskiem Ratib Effendi, jest zupełny, i oddawnego czasu niebył w tak upokarzającym sposobie, żaden Turecki minister z swego urzędu złożony jak ten. Posiadał przez 2 lata urząd Reisseffendego, czyli ministra zagranicznych interesów. Poselstwo, w którym mu zapowiedziano jego oddalenie, było w ostrych i grubych wyrazach; właśnie kiedy przeszedł do swojej kancelaryi odebrał go, i oddalono go z niego w sposobie uszczypliwem; dano mu przytym do zrozumienia, iż już jego urząd godniejszą osobą jest zastąpiony. Ratib był nieiały, czas nauczycielem terazniejszego Sultana; ten kochał go i miał wielkie rozumienie o jego świetle. Ztąd wnoszą iż partya, która go zrucila, musiała być bardzo mocną, iżże potrafi ieszczę wielu wysokich urzędników zwalić. — Nawet i oddalenie obydwóch przyjaciół Reisseffendego, braci Murusi, z których jeden był hospodarem Wołoskiem, drugi pierwszym drogomanem Porty, czyli tłumaczem, i pierwszą osobą między tutejszemi Grekami, uskuteczniło także w upokarzającym sposobie. Porta nieoznajmiła tu jeszcze publicznie złożenia hospodara Murusi, tylko mu przez, kuryera posłała jego dymisję do Bukarestu, aby mu przeszkodzić żeby niewybrał należących mu się jeszcze kontrybucy na Wołoszczyźnie. Te kontrybucye, będą dla Xcia Ipsilantego, który już po trzeci raz jest hospodarem, podarunkiem. Ogłoszenie w Bukarescie odmiany rządcy na Wołoszczyźnie, sprawiło wielkie ukontentowanie, ponieważ mieszkańcy lubią bardzo Xcia Ipsilanta, który sobie co się tyczy sprawiedliwości i kontrybucy, nigdy samo władnie i despotycznie niepostępuje, ale, i owszem zniósł wiele nieprzychylności swoich chciwych poprzedników. Syniego Alexander, który teraz został pierwszym drogomanem Porty, jest już oddawna z swego poczciwego charakteru i talentów znany, i spodziewają się iż w terazniejszy

szych okolicznościach bardzo będzie użyteczny Porcie. — Przyczyna była do tego następująca: Rada stanu, którą terazniejszy Sultán wyznaczył, przetrząsała wszystkie rapporta, które będący dotąd Reisseffendi, od mianowania swego zdał, i znalazła ich we wszystkich punktach, które tylko Portę najwięcej interesują, fałszywymi. Te punkta tyczą się szczegółnie: 1. siła, powodzenia i zamiar bywszej insurrekcyi Polski, 2. Systema i mniemany projekt rozpoczęcia ze Szwecyą nowej wojny. 3. Wyczerpanie i całkowita ruyna zkojarzonej przeciwko Francyi koalicyi. Wszystkie te punkta ułożył Reisseffendi z bracią Murusi, za radą niektórych będących tu zagranicznych ministrów, które w prowadziły Portę w niektóre ważne błędy i dały jej powód, do przedsięwzięcia niektórych niebezpiecznych rezolucy. Czas sam okazał ile te rapporta były fałszywe, a często i zmyślone, i ta okoliczność pociągnie ieszczę upadek wielu osób zasobą. — Słychać iż jeden tutejszy zagraniczny minister, który się tu iako polityczny autor w sławił, i szczególniejszym przyjacielem do tąd będącego Reisseffendego był, ma niezadługo ztąd wyiechać. — Na wyspie Candia wybuchła rewolucya. Mieszkańcy niebędąc z Tureckiego panowania kontenci, i zachęceniu od cudzoziemców, wypędzili baszę, i w głównym mieście Kandyi i w innych miejscach zaszczepili drzewo wolności. Kapitan basza który w tamtych stronach z flotą krąży, odebrał rozkaz żeby na tychmiast upokorzył insurjentów.

Z Włoch d. 14. Września.

Arcy biskup i wice legat Bonoński, których jenerał Buonaparte kazał aresztować, zostali uwolnieni i powrocili do Rzymu. Kommissarze Salicetti i Garreau odebrali teraz pełnomocnictwo negocjowania pokoju z Papieżem. Ostani złożył z tej przyczyny kommissyą z 12 kardynałów, aby ich propozycye rozważyli. Francuzi wystali bardzo wiele ciężkiej artylleryi z Tortona ku Mantui.

Z Ulm d. 21. Wrzesnia.

Główna kwatera jenerała Moreau stanęła tu dzisiaj, a jego armia idzie teraz ku Stołach i jeziorowi Konstantzkiemu. Przednia straż jenerała Nauendorf posunęła się do okolic Heidenheim.

Z Moguncyi d. 22. Wrzesnia.

Wczoraj o godzinie 5 z rana atakował nieprzyjaciel na nowo nasze forpocztę przy Jegerhausen i Kleinwinternheim. Kapitan Marra od Barco husarow, zgromadziwszy co prędzej rozstawione rzadko pikiety, cofnął się w największym porządku na wzgórki Marienbornu. W tym położeniu utrzymał się poki rezerwa nienadeszła; iak rezerwa nadeszła, poszedł Marra naprzód, odzyskał nietylko opuszczone miejsca, ale jeszcze odpędził daleko nieprzyjaciela, który już zaczął wieść Oberolm rabować. Nieprzyjaciel posunął się także i do Niederolm, ale kapitan Straube i porucznik

Folein od husarow Cefarskich uderzyli spieszo na niego, i przymusili go także do cofnienia.

Z Hagi d. 24. Wrzesnia.

Od woysk Francuzkich u nas będących, 10,000 ku niższemu Renowi pomaszerowało, a 15,000 jeszcze w kraju naszym zostało. Wczoraj przez Telegraf Antwerpski, zostaliśmy uwiadomieni o zwycięztwach republikanow we Włoszech. Konsul nasz w Barcellona, obywatel Catamys, przesłał ofiarę patriotyczną 1600 złotych (blisko 5400 zł: pol:). Wkrótce po włożeniu aresztu na statki Angielskie w Kadix będące, przybyło tam jeszcze 21 okrętów tegoż narodu, które o niczym nie wiedziały. W Amsterdamie wyszło nowe urządzenie giełdy. Mowią, że jenerał Hochen kormenderować będzie armią Francuzką północną.

D O N I E S I E N I E.

Podaje się publiczności do wiadomości iż Kamienicy w Krakowie w ulicy S. Jana pod Nrem. 483 stojący w Ratuszu Krakowskim o godzinie drugiej po południu na dniu dziewiętnastym miesiąca Października roku niniejszego 1796 sprzedarzy odprawiać się będą licytacya, a życzący sobie tę Kamienicę nabydź niech się w wyznaczonym czasie i miejscu znajduie.

Szlach. Woyciech Zarzycki i Katarzyna z Zarzyckich Gaiowska obwieszczaia wszelkich sukcesorow prawo lub pretensye do summy f. 4000 kapitalney i prowizyonalney po śmierci Szlach: niegdę Reginy z Zarzyckich pierwszego Wąsowiczowey powrotnego Wgarziny trzeciego małżeństwa Bojarskiej pozostałych mających aby na dniu 26 października roku niniejszego 1796 w sądzie Woytowsko Ławniczym Krakowskim stawili się iako ostatecznie przypozwani, inaczej od wszelkich praw i pretensyi na zawsze odsadzeni będą.

Jan Olszyński mieszczański Krakowski majster profelsyi szewckiej, mający lat 56, lat już 6 od żony swojej odeszły. Wzrostu małego, włosów czarnych, jeżeliby się gdzie znajdował niech wie że małżonka jego Klara Liświcerowna w w powtorne idzie małżeństwo, co się do wiadomości podaie.

Podaje się do wiadomości publiczney iż nieprzytomny, gdzieby się znajdował niewiadomy Kazimierz Kozłowski niegdę Stanisława Kozłowskiego syn na instancją szlach. Cecylii z Wałkanowskich Lichockiej Prezydenta Miasta tego małżonki w sprawie o sukcesyę po niegdę Katarzynie i Janie Kozłowskich, oraz także Janie synu ich bezpotomnie zmarłym, do sądu Celsarsko Krolewskiego Woytowsko Ławniczego Krakowskiego iest pociągnientym, a iako nieprzytomny kuratora do sprawy tej Urodzonego Adama Ekielskiego przysięgłego Adwokata tutejszego, na przez sąd wyznaczonego, aby więc wezesniej przed terminem w dniu 18 października roku bieżącego wypadającym do przydanego sobie kuratora zgłosił się, i onemuż dowody swoje nadesłał, lub przez innego od siebie postanowić się, i sądowi ogłosić mianego na powyższym terminie pilnował niniejszemi obwieszcza się z tym dołożeniem, że w przypadku przeciwnym, na jego niestawanie mniej zważając, sprawa swoim porządkiem konczoną będzie.